

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalter till kommunalförbundet för yrkesutbildning i mellersta Österbotten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att en lag stiftas, genom vilken staten utan vederlag överläter de av staten upprätthållna läroanstalterna Kokkolan teknillinen oppilaitos och Kannuksen maa-seutuoppilaitos inklusive fastigheter och lösöre samt läroanstalten Kokkolan terveydenhuolto-oppilaitos inklusive lösöre till ett kommunal-

förbund för yrkesutbildning som skall inrättas i mellersta Österbotten.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen 1993 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1993.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Systemet är splittrat i fråga om att upprätthålla yrkesläroanstalter. År 1991 fanns det 167 (33 %) läroanstalter som staten var huvudman för, 269 kommunala (54 %) och 61 (12 %) privata, med undantag av de särskilda yrkesläroanstalterna. Av de kommunala yrkesläroanstalterna var 166 (61 %) baskommuner och 103 (39 %) kommunalförbund huvudman för. Det finns ca 250 olika huvudmän för ca 500 yrkesläroanstalter.

Det splittrade sättet att upprätthålla yrkesläroanstalter försvagar funktionsdugligheten i yrkesutbildningssystemet och bildar ett avsevärt hinder för att slopa överlappningar i läroanstalternas verksamhet, för att utveckla arbetsfördelningen mellan läroanstalterna, för att gemensamt använda resurserna och rationalisera verksamheten för att förbättra ekonomin och produktiviteten. Det nu gällande systemet är ett hinder och när det gäller att utveckla yrkesutbildningsförvaltningen och att delegera beslutsfattandet till de enheter som ansvarar för produktionen av utbildning.

Kommunalförbundet för yrkesutbildning i mellersta Österbotten har gjort upp en plan för att vid ingången av 1993 sammanföra yrkesläroanstalterna i regionen till ett nytt kommunalförbund med samma namn och med motsvarande medlemskommuner. Kommunalförbundet har 18 medlemskommuner, vilkas invånarantal 1990 var sammanlagt ca 123 000.

Enligt förslaget skall alla 10 yrkesläroanstalter i regionen sammanföras till kommunalförbundet. Av dem är baskommunerna huvudman för fyra, det nu varande kommunalförbundet för två, staten huvudman för tre och en privat understödsförening huvudman för en läroanstalt. Vid läroanstalterna meddelas undervisning i handel, lantbruk, huslig ekonomi och det sociala området, hemslöjd och konstindustri, teknik och hälsovård.

Läroanstalterna representerar mångsidigt yrkesutbildningen inom många områden. Dessutom hör ett vuxenutbildningscenter till läroanstalterna. Genom att läroanstalterna sammanläs i samma huvudmans ägo bildas en tillräckligt omfattande och effektiv enhet att svara för yrkesutbildningen i regionen och utvecklingen av den.

2. Propositionens verkningar

2.1. Ekonomiska verkningar

Enligt förslaget överläts läroanstalterna Kokkolan teknillinen oppilaitos och Kannuksen maaseutuoppilaitos till det nyinrättade kommunalförbundet utan vederlag inklusive fastigheter och lösöre. Värdet av den tekniska läroanstaltens fastighet uppskattas till 31 miljoner mark och värdet av lösöret till 6,3 miljoner mark, värdet av lantbruksläroanstaltens fastighet till 33 miljoner mark och värdet av lösöret till 1,7 miljoner mark. Läroanstalten Kokkolan terveydenhuolto-oppilaitos överläts utan vederlag jämte lösöre. Värdet av lösöret är 2,3 miljoner mark. Läroanstalten är verksam i hyrda lokaler.

De sammanlagda verkningarna av att dessa tre statliga läroanstalter kommunaliseras på finansieringen mellan staten och kommunerna av läroanstaltens driftskostnader är relativt små. Statsandelarna för driftskostnaderna i det kommunalförbund som skall inrättas är ungefär lika stora som de nu gällande finansieringen i statsbudgeten minskad med de ersättningar som elevernas hemkommuner betalar till staten.

Kokkolan terveydenhuolto-oppilaitos är verksam i av Pohjola-Yhtiöt uthyrda lokaler, som skall inlösas till kommunalförbundet så att detta inte förorsakar kommunalförbundet oskäligen ekonomisk belastning. Statsandel och statsunderstöd betalas åt kommunalförbundet för anskaffningen av lokalerna. De hyrda lokalernas inlösningspris, som är utgångspunkten för de statliga finansieringen har vid förhandlingar mellan bolaget och kommunalförbundet, och i vilka en företrädare för byggnadsstyrelsen har deltagit, överenskommit till 56 miljoner mark. Utgående från detta fördelar sig ansvaret för finansieringen som följer:

	mk
inlösningspris	56 000 000
extra andel från Karleby stad	3 700 000
grund för beräkning av statsandel- en	52 300 000
statsandel (58 %)	30 334 000
extra statligt understöd	13 000 000
statens finansieringsandel samman- lagt	43 334 000
kommunalförbundets finansierings- andel	12 666 000

Den extra andelen från Karleby stad grundar sig på de lokalarangemang som i samband med byggandet överskred statsandelsnormerna. Kommunalförbundets statsandelsprocent grundar sig på lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som träder i kraft den 1 januari 1993.

Moment 29.65.34. (Statsandel och statsunderstöd för de kommunala läroanstaltens anläggningskostnader) i statsbudgeten för 1993 omfattar en fullmakt att under 1993—1995 bevilja statsandel till sammanlagt 30 344 000 mark för inlösen av läroanstalten Kokkolan terveydenhuolto-oppilaitos fastighet. För obetald statsandel betalas en ränta som är en procentenhet högre än Finlands Banks grundränta. På grund av försenad betalning av statsandelen har statens extra understöd (moment 29.65.37) höjts från 13 miljoner till 13,5 miljoner mark.

Avsikten är att vid läroanstalten Kannuksen maatalousoppilaitos genomförs ett ombyggnadsprojekt som helt finansieras av staten. Kostnadskalkylen enligt prisnivån 1991 är 6,5 miljoner mark. Projektet har upptagits i investeringsprogrammet för åren 1992—95 i undervisningsministeriets verksamhets- och ekonomiplan.

2.2. Verkningar i fråga om personal

Antalet anställda i de statliga läroanstalterna som övergår till kommunalförbundet är sammanlagt 111, av vilka 86 i tjänsteförhållande och 26 i arbetsavtalsförhållande. Av det sammanlagda antalet är 65 undervisningspersonal. Avsikten är att denna personal övergår i kommunalförbundets tjänst.

3. Ärendets beredning

Vid undervisningsministeriet har man redan sedan många år hållit på att bereda en reform av systemet att upprätthålla yrkesläroanstalterna på enhetliga regionala och kommunala grunder. Avsikten var att i norra Karelen inleda åtgärderna så att de statliga läroanstalterna i länet överförs till kommunalförbundet för yrkesläroanstalter i norra Karelen med alla kommuner i länet som medlemmar i kommunalförbundet. Genom denna åtgärd skulle alla läroanstalter i länet komma i samma huvud-

mans ägo. På kommunalförbundet skulle i stort sett alla de uppgifter ha kunnat överföras som nu sköts av länsförvaltningen. Projektet avskrevs emellertid till slut. Som bäst håller man på att utreda förutsättningarna att på nytt ta upp projektet. Vid sidan av beredningen av nämnda projekt och efter det att det avskrevs har närmast instanser som företräder kommunala huvudmän för yrkesläroanstalter satt igång förberedelser att förenhetliga upprätthållandet av yrkesläroanstalter. Ett hinder när det har gällt att föra projekten framåt har varit att det i praktiken inte funnits någon modell för hur åtgärderna skall vidtas.

Förbundsfullmäktige för kommunalförbundet för yrkesutbildning i mellersta Österbotten godkände enhälligt planerna på att inrätta ett nytt kommunalförbund vid ett möte den 19 december 1991. Kommunerna i fråga, liksom en deltagande privat understödsförening, står bakom projektet. Kommunalförbundet och de statliga myndigheterna har förhandlat om villkoren för läroanstalternas överlåtelse och andra arrangemang som gäller staten. I för-

handlingarna har man nått överenskommelse.

Statsrådet fattade den 6 februari 1992 ett principbeslut om vissa arrangemang som gäller yrkesutbildningen i mellersta Österbotten. Syftet med beslutet var att fastslå de viktigaste principerna och ramarna kring kommunaliseringen av de statliga läroanstalterna i fråga och andra arrangemang som gäller staten så att saken i god tid kunde beaktas i beredningen av budgetpropositionen 1993 och att de övriga behövliga åtgärderna kunde vidtas så konkret som möjligt både av staten och kommunerna.

Ett i 8 § förordningen om förvaltningen om statens byggnadsmark (26/72) avsett utlåtande har begärts av byggnadsstyrelsen.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 1993.

Med hänsyn till det ovan anförda föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om överlåtelse av vissa statliga yrkesläroanstalter till kommunalförbundet för yrkesutbildning i mellersta Österbotten

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Undervisningsministeriet berättigas att på egna villkor till kommunalförbundet för yrkesutbildning i mellersta Österbotten överlåta läroanstalterna Kokkolan teknillinen oppilaitos och Kannuksen maaseutuoppilaitos utan vederlag inklusive fastigheter, byggnader och lösöre samt läroanstalten Kokkolan terveydenhuolto-oppilaitos utan vederlag inklusive lösöre.

Läroanstalten Kokkolan teknillinen oppilaitos fastighet bildas av tomt nr 1 i kvarteret 4 i Karleby stads 16 statsdel, med undantag av ett område på ca 5 380 m² som i en vägför rättning Vnr 801073—3 som slutfördes 29 september 1992 har antagits som vägområde enligt lagen om allmänna vägar. Läroanstalten Kannuksen maaseutuoppilaitos fastigheter bildas av fastigheten Ollikkala Rnr 10:9 i byn

Ylikannus i Kannus stad med undantag av ett visst område på ca 0,4 ha, som genom bytesavtal 2 september 1992 har överlåtits till Kannus stad och ett visst område på ca 2,1, som genom bytesbrev 21 september 1992 har överlåtits till skogsnämnden i mellersta Österbotten, av fastigheten Kannuksen koulutila Rnr 99:4, med undantag av ett visst område på ca 0,4 ha, som genom bytesbrev 2 september 1992 har överlåtits till Kannus stad, av fastigheten Kannuksen koulutila 2 Rnr 123, av fastigheten Kivimäki Rnr 21:24, av fastigheten Kannuksen koulutila III Rnr 7:71, av fastigheten Koivikko Rnr 21:26, av ett visst till fastigheten Yrjäs Rnr 9:10 hörande område på ca 0,9 ha som har förvärvats till staten genom bytesbrev 2 september 1992 och av ett visst till lägenheten Taimisto Rnr 13:7 hörande område på ca 3,7 ha som har förvärvats till staten

genom bytesbrev 21 september 1992 samt fastigheten Laidunmaa Rnr 45:33 i byn Loh-taja i Kanns stad.

2 §

På överlåtelse åt någon annan av de jordom-råden och byggnader som avses i denna lag, på ändring av deras användningsändamål, på upp-hörande av verksamheten och för ersättningar

för förstörelse av eller skadegörelse på egendo-men i fråga tillämpas vad som stadgas i 44 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

3 §

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1993
Åtgärder som verkställigheten av lagen för-utsätter kan vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 4 december 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Undervisningsminister *Riitta Uosukainen*